

Suomalaisen koulutuksen menestyksen yhtenä syynä on pidetty tutkimusperusteista, akateemista opettajan-koulutusta. Harjoittelukouluilla on tässä merkittävä rooli, sillä ne tarjoavat opettajille, opiskelijoille ja tutkijoille luontevan ympäristön monenlaiseseen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaan. Tämä uutiskirje jakaa tietoa tästä toiminnasta harjoittelukoulujen opettajille ja yhteistyökumppaneille.

Työparityöskentely osana oppimaisemaa

Opettajien työparityöskentely on ollut luokkamme arkea jo pitkään. Kun kaksi luokan-opettajaa työskentelee ja jakaa kouluarjen yhdessä, mahdollistuvat monet uudet arjen käytänteet. Yksin tekemisestä on siirrytty yhdessä luomisen kulttuuriin – opettajuutta leimaa *co-teaching*, joka oman kokemuksemme ja tutkimustenkien mukaan mahdollistaa voimavarojen vapautumisen, lisää elinvoimaa sekä työssä jaksamista että työssä/työstä innostumista.

Työtapaamme mahdollistavat ja sitä tukevat tekijät voi jakaa ulkoisiin ja sisäisiin rakenteisiin.

Ulkoiset rakenteet liittyvät kouluorganisaatioon:

- sama vuosiluokka- aste
- identtiset lukujärjestykset
- työskentelytilat ja niiden sijoittuminen
- yhteiset opetusharjoittelujaksot ja opiskelijat

Sisäiset rakenteet liittyvät toimintakulttuuriin:

- mahdollistava, tilaa antava yhteisö.
- yhtenäinen näkemys perustehtävästä ja päämäärästä
- luottamuksen ilmapiiri
- vertailusta vapaa kulttuuri
- yhdessä jakaminen; sisäänrakennettu työnohjaus

Tutkoke-uutiset ilmestyy neljä kertaa vuodessa (kahdesti syksyllä ja kahdesti keväällä). Voit tarjota aineistoa seuraavaan uutiskirjeeseen viimeistään **pe 10.4.2015** osoitteeseen **olli-pekka.salo(at)norssi.jyu.fi**

Opettajalla on keskeinen rooli sekä fyysisen että psyykkisen oppimaiseman rakentumisessa. Opettaja on valintojen tekijä myös työn organisoinnissa. Se, miten opettaja innostuu työssään ja työstään vaikuttaa ja näkyy oppimaisemassa. Positiivinen ja turvallinen tunnelmasto mahdollistaa myönteisen mielenmaiseman rakentumisen.

Taitajan talon & Tutkijan pajan oppimaisemassa

Kotiluokkamme sijaitsee Noppa-solussa, joka on yksi koulurakennuksemme pääkäytävän varrella olevasta neljästä solusta. Oppimaisemamme koostuu soluaulasta, Taitajan talosta ja Tutkijan pajasta. Lisäksi oppilaat työskentelevät kouluviikkonsa aikana Aapis-kukkoluokassa, S2-luokassa, koulukirjastossa sekä musiikin ja liikunnan tiloissa. Yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa rikastuttaa oppimaisemaamme tarjonnallaan.

Tutkoke-uutiset

eNORSSI

Koulupäivä alkaa solun yhteisestä aulatilasta, joka on Noppa- solun perällä oleva puolijulkinen tila. Koulupäivä aloitetaan yhteistyössä opettajien ja oppilaiden kanssa aulatilassa. Tällöin käydään läpi yhteiseen aloituksen liittyvät rutiinit, päivän työskentelypaikat, -ryhmät ja aikataulut.

Yhteisen aloituksen ja työnjaon jälkeen oppilaat siirtyvät työskentelemään tilaan, joka on varusteltu ko. työskentelyä varten. Kotiluokan nimetyt tilat on rakennettu siten, että tila itsessään virittää ja ohjaa lapsen orientoitumista ja ajattelua tilassa tapahtuvaan toimintaan.

Oppimaisema on rakennettu mahdollistamaan erikokoisten oppilasryhmien mielekäs ja tarkoituksenmukainen työskentely: kirjahyllyillä, sermeillä, pöydillä sekä istuma-alustoilla tila on jaettu mahdollistamaan koko ryhmän yhteiset opetustuokiot, pienryhmätehtävät sekä yksilöllinen työskentely.

Taitajan talossa keskitytään oppiaineista kuvataiteen, käsityön sekä sanataiteen sisältöihin. Taitajan talon motto *"Taito opitaan tekemällä"* eletään todeksi jokapäiväisten tehtävien kautta tässä tilassa.

Tutkijan pajassa taas avautuvat science-aineet. *"Innostu ja ihmettele, tutki ja tiedä"*-motto kuuluu ja näkyy Tutkijan pajan kouluarjessa. Tiedon etsintä, oivallusten jakaminen ja ajattelutaitojen kehittäminen ovat keskiössä.

Koulupäivän aikana oppilaat työskentelevät eri tiloissa vaihtelevin kokoonpanoin: välil-

lä toimitaan suuressa yhteisessä ryhmässä, välillä jakaantuneina nimettyihin, kiinteisiin työryhmiin. Toisinaan oppilaat työskentelevät tehtävän edellyttämässä pienryhmässä, jolloin toista tilaa käyttää suurempi ryhmä.

Osa kirjallisuuskasvatuksesta toteutuu koulumme kirjastossa yhteistyössä koulumme kirjastoamanuenssin kanssa.

Erityisopettajan ja S2-opettajan kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistuu palkittamalla erityisopetus ja S2-opetus kiinteäksi osaksi luokkamme työskentelyä.

Kouluviikko muodostaa kokonaisuuden, joka alkaa maanantain yhteisellä aloituksella päättyen perjantain yhteiseen lopetukseen. Ensimmäisellä vuosiluokalla yhteisessä lopetuksessa jaetaan viikon kokemukset keskustellen. Toiselta vuosiluokalta lähtien oppilaat kirjoittavat päiväkirjaa. Päiväkirjassaan oppilas reflektoi omaa koulutyötään kirjoittaen ja kuvaten/ kuvittaen kouluviikkonsa merkittäviä tapahtumia ja onnistumisiaan.

Lukuvuoden työskentely on rytmitetty teemallisiin, eheytyneisiin kokonaisuuksiin, jossa meneillään olevat teemat näkyvät oppimaisemassa.

Työparityöskentelyn mahdollisuudet, siihen liittyvät käsitykset lapsesta, oppimisesta ja opettamisesta ovat osa arkeamme niin käytännön totutuksessa kuin pedagogisissa keskusteluissa. Kokemuksemme mukaan yhdessä luomisen kulttuuri inspiroi, vapauttaa voimavaroja ja avaa uusia polkuja opettajuudessa.

Aila Hartikainen ja Auli Siitonen, Oulun normaalikoulu

Rauman norssilaisten taidetta kaikille kaupunkilaisille

Rauman normaalikoulun oppilailla on kiinteä taide-näyttely läheisessä kaupakeskuksessa. Yhteistyömme kaupan kanssa

on kestänyt jo useita vuosia. Näin saamme hienosti tuotua norssia esille kaupunkilaisille ja samalla näyttelyn eri-ikäiset taiteilijat: eskarilaisista yläkoululaisiin pääsevät ihastelemaan omia luomuksiaan julkisessa tilassa.

Taidenäyttelyssä olevat työt vaihtuvat monta kertaa vuodessa eri teemojen ja vuodenaikojen mukaan.

Eeva-Maija Niinistö, Rauman normaalikoulu

Normaalikoulujen lukioiden LUTO-hanke

Lukioilla on tarve uudistaa toimintakulttuuriin tulevaisuuden työelämää ja jatko-opintoja ajatellen. Tutkimusten mukaan lukio-opiskelu on liiaksi yksin työskentelyä ja siellä opetetaan nykyään riittämättömästi tietotekniikkaan, verkko-opiskeluun sekä yhteisölliseen työskentelyyn liittyviä taitoja. **Carita Kiili** (2012) toteaa [väitöskirjassaan](#) lukiolaisilla olevan heikot tiedonhaun strategiat ja jatkaa, että tarvitaan ohjausta hakukyselyjen muotoon ja kriittiseen tiedon arviointiin. Lisäksi ylioppilastutkinnon asteittainen siirtyminen sähköiseen muotoon edellyttää opetuksen, työtapojen ja arvioinnin uudistumista.

LUTO-hanke (*Tulevaisuuden lukion avoin toimintakulttuuri – kohti uutta arviointia ja opetussuunnitelmauudistusta*) on OPH:n rahoittama. Hanke alkoi syksyllä 2013 ja päättyy kuluvan vuoden lopussa. Jokaisessa normaalikoulun lukiossa on oma hankekoordinaattorinsa, joka vie hankkeen yleisiä ja koulukohtaisia tavoitteita eteenpäin omassa lukiossaan. Koko hankkeen koordinaattorina toimii Katrina Vartiainen Turun normaalikoulusta. Yhteisenä tavoitteena on muun muassa kehittää yhteisöllisiä työskentelytapoja, avointa ja osallistavaa toimintakulttuuria ja oman

osaamisen ja asiantuntijuuden jakamista niin opettajien kuin opiskelijoidenkin välillä. Kaikki nämä ovat isoja muutosprosesseja, jotka syntyvät pitkäjänteisellä tavoitteellisella työskentelyllä. Hankkeessa myös etsitään, testataan ja kehitetään uusia pedagogisia toimintamalleja digitaalisen teknologian käytölle ja monipuolistetaan lukion arviointia prosessi aikaisen arvioinnin ja sähköisten kokeiden näkökulmasta. Tavoitteena on etsiä ja löytää kehittämisideoita ja ratkaisuja lukion uuteen opetussuunnitelmaan ja uudentyyppiseen ylioppilastutkintoon.

Hankkeen aikana on pidetty yhteisiä seminaareja, webinaari ja aineryhmäkohtaisia tapaamisia, joissa opettajat ovat tutustuneet toisiinsa ja kertoneet omista toimivista opetusratkaisuistaan. Juuri näitä aineryhmäkohtaisia tapaamisia on pidetty arvokkaina kohtaamisina ja antoisina koulutuksina, sillä normaalikoulujen lukioiden opettajat eivät juuri tunne toisiaan. Tapaamisten ja seminaarien anti on jaettu hankkeen [blogissa](#), josta löytyy sekä lukioiden omien kehittämistöiden esittelyä että aineryhmäkohtaisesti hyväksi koettuja käytänteitä. Hankkeen yhteinen blogi edustaa sekini uudenlaista avointa toimintakulttuuria,

Tutkoke-uutiset

jossa jokaisella lukion opettajalla on mahdollisuus jakaa omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan.

Tämän kevään aikana hankkeessa tehtiin normaalikoulujen lukiolaisille kysely tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytöstä. Tuloksia tarkastellaan paitsi lukiokohtaisesti myös lukioiden yhteisenä kokonaisuutena, sillä käytettävissä on tuhannen lukiolaisen näkemys siitä, miten tieto- ja viestintäteknologiaa kannattaa hyödyntää lukio-opetuksessa ja -opiskelussa. Kevään aikana teemme erillisen kyselyn myös opettajille ja aineenopettajaksi opiskeleville. LUTO-hankkeen lopuksi kokoamme hankkeen aikana tehdyistä opetuksen kehittämiseen ja

opiskelija-arviointiin liittyvistä kokeiluista digitaalisen kirjan, joka ilmestyy viimeistään joulukuussa 2015.

LUTO-hanke on tuonut eri puolilla Suomea työskentelevät normaalikoulujen lukioiden opettajat lähemmäs toisiaan keskustelu- ja näköetäisyydelle. Hankkeen aikana meillä on mahdollisuus oppia toinen toisiltamme ja kehittää paitsi opetustamme myös opettajankoulutusta kohti tulevaisuuden luki- on vaatimuksia.

*Katrina Vartiainen
LUTO-hankkeen koordinaattori
Turun normaalikoulu*

iPad peruskoululaisille - Mikko Ripatin esitys Educa-messuilla

Educa-messuilla nähtiin ja kuultiin Savonlinnan normaalikoulun kuulumisia, kun johtava rehtori ja eNorssi-verkoston puheenjohtaja **Mikko Ripatti** luennoi aiheesta *iPad peruskoululaisille - oppikirjaton koulu tietoyhteiskunnan tienraivaajana*.

Penkkirivit täytyivät kuulijoista, mistä voi päätellä opetusteknologian olevan yksi tämän hetken kiinnostavimmista aiheista koulukeskusteluissa.

Savonlinnan normaalikoulussa meneillään oleva Koulu 2025 -hanke on tuonut iPadit lähes jokaiseen luokkaan jo reilu vuosi sitten.

- Opettajan kannalta hanke on tarkoittanut ammattitaidon kehittymistä, kouluttautumista, uuden opettelua ja jakamisen kultuuria. Uusia ideoita jaetaan ja saadaan niin kouluttajilta, kollegoilta kuin opiskelijoilta, Ripatti kertoi.

Savonlinnan normaalikoulun hankkeesta voi lukea lisätietoja [täällä](#).

*Sanna Isopahkala, teksti
Sanna Metsälä, kuva*

Savonlinnan normaalikoulun Koulu 2025-hanketta esiteltiin Educa-messuilla.

- Mottona on yksin oppimisesta yhdessä oppimiseen, Mikko Ripatti sanoi esityksessään.

Tulevia tapahtumia

22.–24.4.2015 Rauma

ENORSSIN KEVÄTSEMINAARI

Lisätietoja kevätseminaarin [verkkosivuilla](#).